

ISTRAŽIVANJE O PROBLEMIMA I
IZAZOVIMA U VEZI SA SOCIO-
EKONOMSKIM STATUSOM
ZAPOSLENIH I NEZAPOSLENIH
ŽENA NA SEVERU KOSOVA

Mitić Aca, Biljana Jaredić, Miljana Pavićević, Dragana
Stanojević

Mitić Aca, Biljana Jaredić, Miljana Pavićević, Dragana Stanojević

**Istraživanje o problemima i izazovima u vezi sa socio-ekonomskim statusom
zaposlenih i nezaposlenih žena na severu Kosova**

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Nosilac projekta: Centar za zastupanje demokratske kulture

Naziv projekta: Istraživanje o problemima i izazovima u vezi sa socio-ekonomskim statusom zaposlenih i nezaposlenih žena na severu Kosova

Severna Mitrovica, Čika Jovina 3, TC North City, office@acdc-kosovo.org

Odricanje od odgovornosti: Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

:

Autori

Aca Mitić

Aca Mitić je dugogodišnji aktivista civilnog društva i poseduje bogato iskustvo u organizacionom razvoju organizacija civilnog društva, zagovaračkim inicijativama i upravljanju konfliktima. G. Mitić je upravljao velikim brojem projekata finansiranih od kancelarije Evropske unije na Kosovu, USAID, KFOS, KCSF i velikim brojem ambasada na Kosovu. Gospodin Mitić je učestvovao u „Programu za mlade lidere“ koji je organizovao Veiser-ov centar za Evropu i Evroaziju (VCEE) i Univerzitet u Mičigenu. Završio je školu za ljudska prava u sklopu programa Helsinškog komiteta za ljudska prava za mlade lidere.

Što se tiče nedavnog iskustva, g. Mitić je radio u međunarodnoj organizaciji „Helvetas Swiss intercooperation Kosovo“ kao savetnik za opštinski učinak gradonačelnika opštine Zvečan u saradnji sa Ministarstvom administracije i lokalne samouprave(MALS).

Biljana Jaredić

Biljana Jaredić je docent na Filozofskom fakultetu u Severnoj Mitrovici. Kao šef Katedre za psihologiju ima ostvarenu sradnju sa drugim departmanima širom zemlje i regiona koji mogu biti dobra baza za sticanje i razmenu znanja između različitih zainteresovanih strana. Takođe, poseduje devetogodišnje iskustvo u učestvovanju na naučnim projektima koji su finansirani od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnološkog razvoja koji su omogućili razvoj istraživačkih ali i projektnih kompetenci.

Dragana Stanojević

Prof. dr Dragana Stanojević je vanredni profesor na predmetima iz oblasti Kliničke psihologije (za ovaj projekat značajan predmet: Osnove kliničke procene). Akreditovani je nastavnik na studijskim programima doktorskih akademskih studija Pedagogije i Sociologije (gde

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

je akreditovana i kao mentor). Kroz usavršavanje znanja u ovom programu poboljšaće unapređenje znanja i na višim nivoima studija. Kao prodekan za master i doktorske studije omogućiće diseminaciju znanja na više nivoe studija i na druge studijske programe u okviru fakulteta.

Miljana Pavićević

Miljana Pavićević je zaposlena je na Filozofskom fakultetu u Severnoj Mitrovici, sada kao docent, nastavnik na predmetima iz oblasti psihologije ličnosti (za ovaj projekat značajan predmet: Psihologija individualnih razlika). Kroz dugogodišnji rad kao edukator na programima organizacija civilnog društva doprinosi boljoj razmeni znanja između akademske zajednice i spoljnih činioca.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Uvod

U poslednjih šest meseci koronavirus je postao najveća prepreka sa kojom smo se suočili od Drugog svetskog rata. Sa više od 6,5 miliona zaraženih ljudi u čitavom svetu to više nije samo zdravstvena kriza. Gde god prošla, pandemija za sobom ostavlja razarajuće posledice u socijalnom, ekonomskom i političkom životu i po zdravlje ljudi, kao i mentalno zdravlje.

Širenje KOVID 19 uticalo je na domaćinstva i biznise na Kosovu na mnogo načina. Od smanjenih radnih sati koji su umanjili i primanja, borba sa učenjem na daljinu i suočavanje sa psihološkim preprekama, mentalnom i emotivnom zdravljom usled pandemije – efekti na članove domaćinstva bili su višestruki. Biznisi su morali da se suoče sa odugovlačenjima i sa trajanjem virusa, sa time kako da omoguće zdravlje svojim radnicima, kako i da li će obavljati svoje poslovanje, šta i kako kupovati, prodati ili proizvesti.¹

Kada se dogodi kriza, kao što je slučajan sa pandemijom KOVID-19, lokalne vlasti su te koje stupaju u prvu liniju odbrane svojih građana. Oni pružaju hitne usluge, komuniciraju sa građanima o merama za suzbijanje širenja virusa i da obezbeđuju da službe koje omogućavaju zajednicama da funkcionišu i dalje isporučuju usluge po najboljim standardima.

Na Kosovu je pandemija bila „kriza unutar krize“ - zdravstveni i ekonomski uticaji i ustavna kriza. Iako stope zaraze i smrtnosti od pandemije nisu toliko brojne, neke procene ukazuju da će se kosovska ekonomija smanjiti za 4,5% u 2020. godini, nakon čega će doći do oporavka 2021. godine.

Pandemija je izvršila ogroman pritisak na lokalne samouprave da odgovore i umanje njen uticaj koji bi mogla imati na građane. Pored redovnih odgovornosti, opštine su morale da pojačaju svoj rad u pružanju pomoći najugroženijim građanima i uključe se u direktnu komunikaciju kako bi sprečile širenje pandemije.

¹ Izveštaj kosovskog tima Ujedinjenih nacija otkriva uticaj KOVID-a 19

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Usluge lokalnih samouprava uvek su bile ključne za dobrobit građana, ali nikada više nego danas tokom pandemije COVID-19. S jedne strane, opštine su morale brzo da reaguju sprovođenjem aktivnosti koje su usmerene na dezinfekciju, čišćenje ulica i stambenih stanova. Sa druge strane, morali su da prate i druge oblasti u okviru mandata opštine, kao što su sakupljanje otpada i druge usluge komunalne usluge. To je donekle primoralo centralne i lokalne institucije da smanje broj državnih službenika i rade sa osnovnim i ograničenim osobljem, što utiče na efikasnost rada u opštinama i možda na njihov sveobuhvatan učinak.²

Ovo istraživanje ima za cilj da istraži, prikupi i desiminuje podatke o problemima i izazovima u vezi sa socio-ekonomskim statusom zaposlenih i nezaposlenih žena na severu Kosova u cilju izrade preporuka za donosiocima odluka na lokalnom i centralnom nivou, medijima i međunarodnim organizacijama.

Istraživanje je obuhvatilo sledeće oblasti: Odgovori lokalne samouprave u rodno odgovornom budžetiranju, učešće žena u procesima odlučivanja na lokalnom nivou, šanse za zapošljavanje na lokalnom i regionalnom nivou, problemi na nivou porodice (nemogućnost čuvanja dece zbog zaposlenosti oba roditelja...itd), moderni načini pronalaženja šanse za online zaposlenje, lokalne politike zapošljavanja, šanse za start-up mikro firme).

Najvažniji rezultati

1. 75% ispitanica je odgovorilo da nije informisano o organizaciji javnih konsultacija od strane Opština na severu Kosova
2. 63% ispitanica je odgovorilo da nije informisano da se u opštinama na severu Kosova sprovodi konkurs za start up pokretanje biznisa (otpočinjanje novog, inovativnog i održivog posla)
3. 90% ispitanica je odgovorilo da nisu čule da opštine na severu Kosova imaju posebna sredstva u budžetu koja su izdvojena za žene

² <https://www.helvetas.org/en/switzerland/how-you-can-help/follow-us/blog/inclusive-systems/Local-governments-during-COVID-19>

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

4. Najčešći problemi koje su ispitanice navodile su: Čuvanje dece, online nastava finansijski problemi, smanjeni prihodi, stres i nervoza.

5. 83% ispitanica je odgovorilo da tokom trajanja pandemije koronavirusa više koriste mobilni telefon/elektronske uređaje

6. 63% ispitanica je odgovorilo da procesi zapošljavanja nisu vidljivi.

7. 7% ispitanica je odgovorilo da je ostalo bez posla tokom trajanja pandemije koronavirusom.

8. 73% ispitanica smatra da bi osnivanje privatnih agencija za pronalaženje posla omogućilo bolji protok informacija o šansama za zaposlenje.

9. 72% ispitanica je odgovorilo da je bilo korisnik državne finansijske pomoći tokom pandemije koronavirusom.

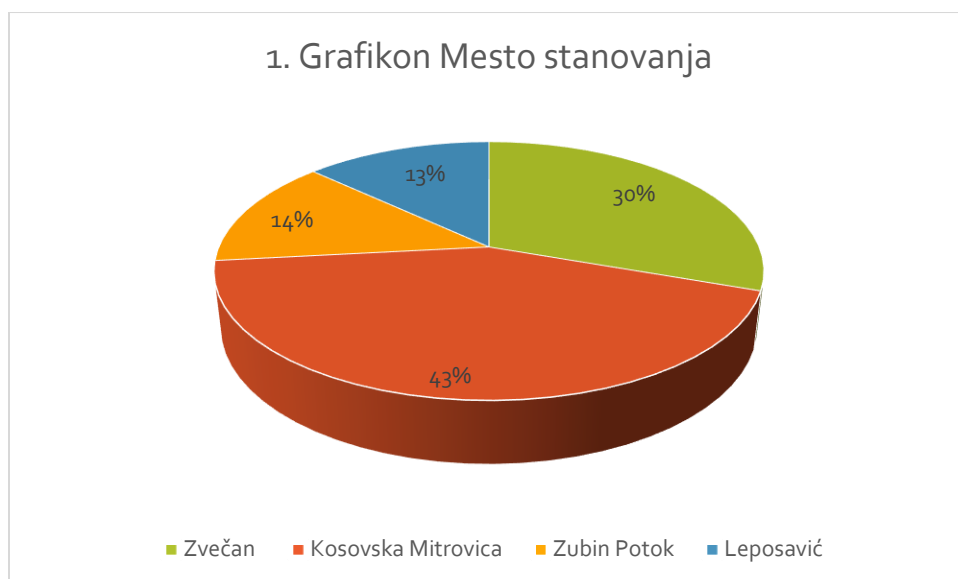
10. Nacin na koji se zene mogu ekonomski osnažiti nakon pandemije COVID19, 51% je navelo da su to grantovi, 25 ispitanica ili 21% kreiranje on line platforme za pronalaženje posla, 21 ispitanica ili 18% da institucije imaju javne pozive koji su transparentni i jednaki za sve, 7 ispitanica ili 6% krediti za osnivanje mikrofirmi, 3 ispitanice ili 2% zapošljavanje, 1 ispitanica ili 1% javni radovi I 1 ispitanica ili 1% je rekla da je sve bitno.

11. Koristeći skalu zadovoljstva porodicom, ispitanice su najviše zadovoljne uopšte pripadnošću porodici i u kojoj meri su članovi porodice međusobno bliski. Najmanje su zadovoljne načinom kako članovi porodice provode slobodno vreme i društvenim životom koji vodi porodica

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Istraživanje o problemima i izazovima u vezi sa socio-ekonomskim statusom zaposlenih i nezaposlenih žena na severu Kosova

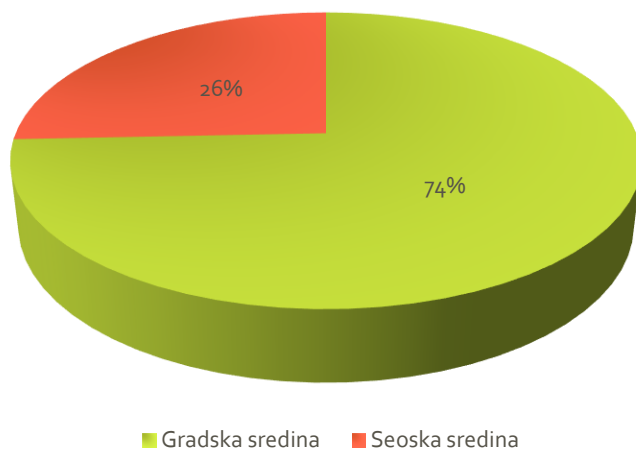
Upitnik je popunilo ukupno 191 ispitanica. Prema mestu stanovanja su raspoređene na sledeći način: Zvečan 58 ispitanica (30%), Kosovska Mitrovica 82 ispitanice (43%), Zubin Potok 26 ispitanica (14%) i Leposavić 25 ispitanica (13%) (Grafikon 1).

U gradskoj sredini živi 142 ispitanice (74%), a u seoskoj sredini 49 ispitanica (26%). (Grafikon 2). Dakle, $\frac{3}{4}$ ispitanica potiče iz gradske sredine.

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

2. Grafikon Tip sredine

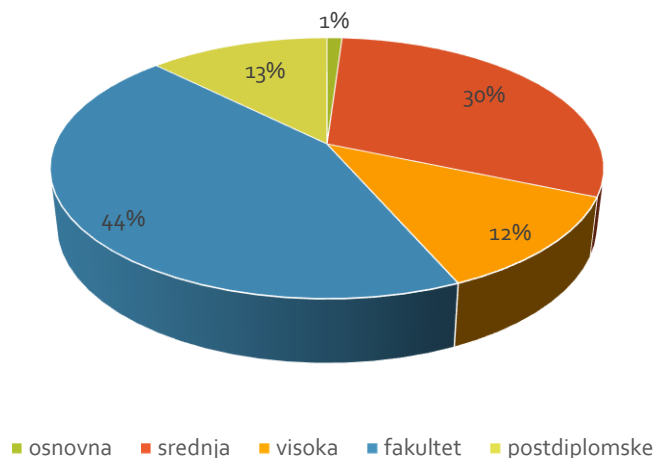
Ispitanice su prosečne starosti 34,88 godina. Najstarija ispitanica ima 59 godina, a najmlađa 19 godina.

Najveći procenat ispitanica ima završen fakultet (84 ispitanica ili 44%), zatim srednju školu (58 ispitanica ili 30%), osnovnu školu (24 ispitanica ili 13%), visoku školu (23 ispitanice ili 12%) i postdiplomske studije (2 ispitanice ili 1%).

Reč je, dakle, o najproduktivnijoj uzrasnoj grupi žena, od kojih samo 1/3 ima završenu srednju školu, a čak 2/3 višu školu i fakultet.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

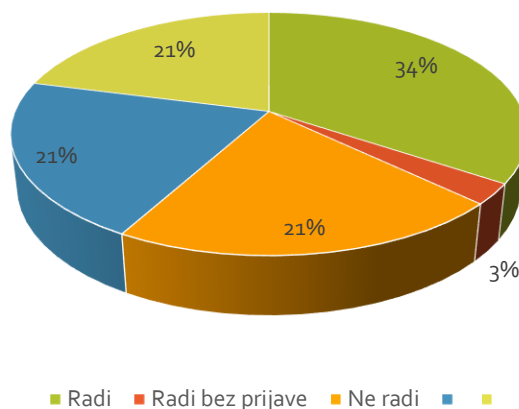
3. Grafikon Stepen obrazovanja

Prosečan broj godina provedenog u obrazovanju ispitanica je 15,32. Minimalan broj godina obrazovanja je 8, a maksimalan 23.

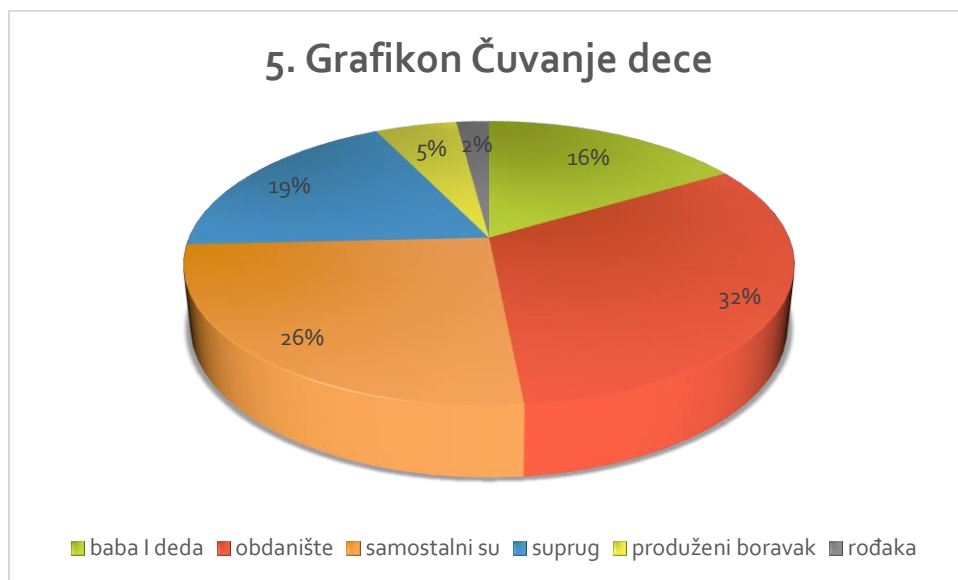
Najveći procenat ispitanica je zaposleno (113 ispitanica ili 59%), 5 ispitanica ili 9% radi na crno, dok 69 ispitanica ili 36% nije zaposleno.

4. Grafikon Radno angažovanje

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

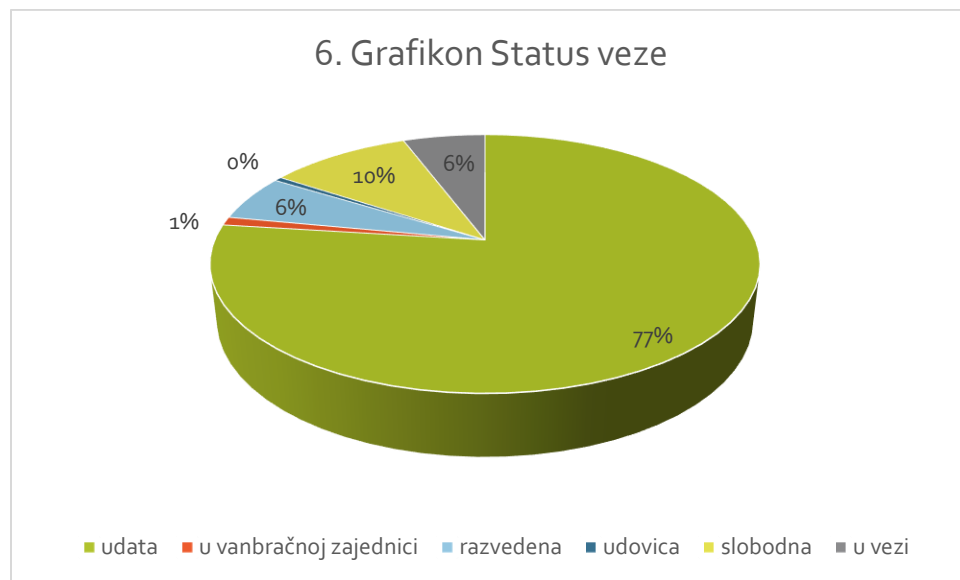
Na pitanje ko brine o deci kada ste na poslu, 16 ispitanica ili 16% odgovara da decu čuvaju baba i deda, 31 ispitanica ili 32% je odgovorilo da su deca u obdaništu, 25 ispitanica ili 26% je odgovorilo da su deca samostalna, 18 ispitanica ili 19% je odgovorilo da decu čuva suprug, 5 ispitanica ili 5% da su deca u produženom boravku i 2 ispitanice ili 2% je odgovorilo da decu čuva rođaka.

147 ispitanica je udato (77%), 19 ispitanica je slobodno (10%), 11 ispitanica je razvedeno (6%), 11 ispitanica u vezi (6%), 2 ispitanice u vanbračnoj zajednici (1%), a jedna ispitanica je udovica.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

6. Grafikon Status veze

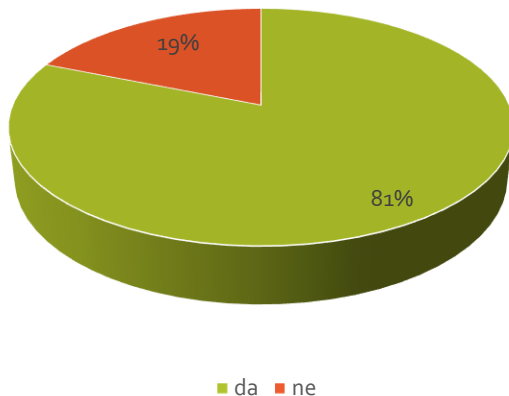

155 ispitanica ili 81% ima decu, dok 36 ispitanica ili 19% nema decu. Prosečan broj dece je 1,75. Među ženama koje imaju decu minimalan broj dece je 1, a maksimalan 5. Prosečan broj dece u predškolskom obrazovanju onih ispitanica koje imaju decu je 0,47. Prosečan broj dece u osnovnoškolskom obrazovanju onih ispitanica koje imaju decu je 0,96 i prosečan broj dece u srednješkolskom uzrastu onih ispitanica koje imaju decu je 0,28. Možemo zaključiti da većina naših ispitanica ima decu, a da je najveći broj dece osnovnoškolskog, a potom predškolskog

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

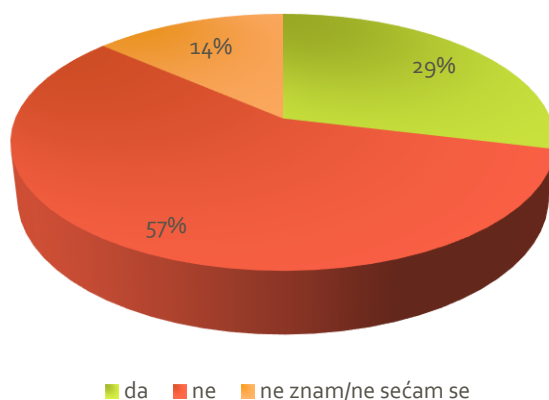
uzrasta. To nam ukazuje da postoji potreba da se o njima stara i da uglavnom nisu samostalna.

7. Grafikon Da li imate decu?

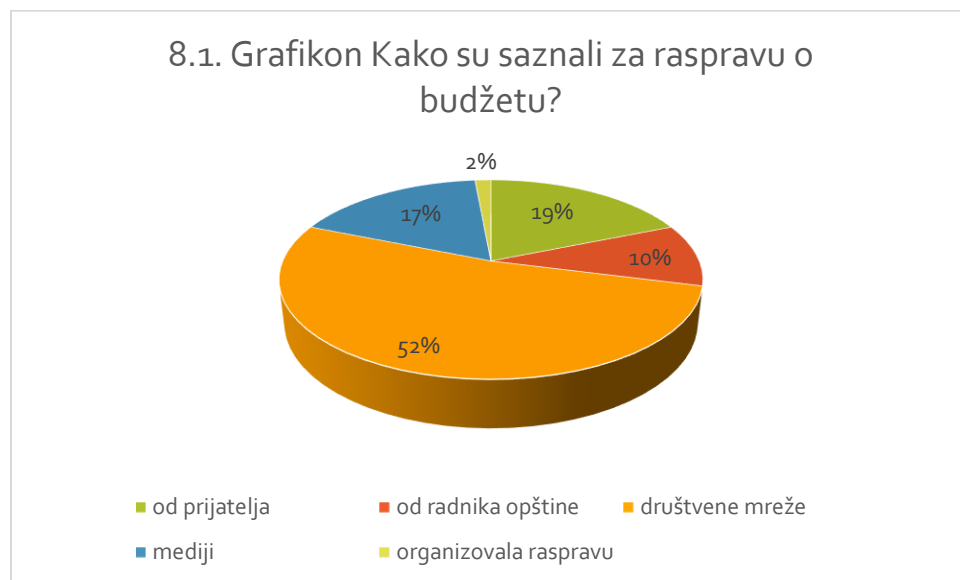
Na pitanje da li ste bili informisani da se u vašem mestu organizuje javna rasprava o budžetu Opštine, 110 ispitanica ili 57% nije bilo informisano o organizaciji javne rasprave o budžetu, 55 ispitanica ili 29% je znalo, dok 26 ispitanica ili 14% ne zna ili se ne seća. Dakle, nešto manje od 2/3 (dve trećine) ispitanica uopšte nije bilo upoznato sa organizacijom javne rasprave o budžetu.

8. Grafikon Informisanost o javnoj raspravi o budžetu

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

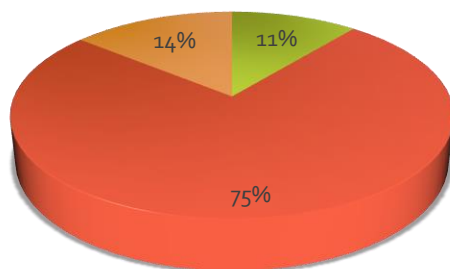
Na pitanje kako ste saznali, 36 ispitanica ili 52% je saznalo sa društvenih mreža, 13 ispitanica ili 19% od prijatelja, 12 ispitanica ili 17% od medija, 7 ispitanica ili 10% od radnika opštine i 1 ispitanica ili 2% je organizovalo raspravu. Dakle, najveći udeo u informisanju imale su društvene mreže, jer je tako informisana svaka druga žena.

Na pitanje da li ste bili informisani da se u vašem mestu održava javna konsultacija o kapitalnim investicijama, 143 ispitanica ili 75% je odgovorilo da nije informisano, 27 ispitanica ili 14% ne zna ili se ne seća, dok 21 ispitanica ili 11% je informisano. Kada je reč o kapitalnim investicijama 4 od 5 žena uopšte nije bilo informisano, a samo svaka 10 ispitanica je bila informisana.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

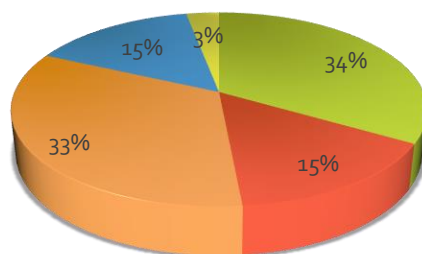
9. Grafikon Informisanost o konsultacijama o kapitalnim investicijama

■ da ■ ne ■ ne znam/ne sećam se

Na pitanje kako ste saznali o javnoj raspravi o kapitalnim investicijama 11 ispitanica ili 33% je saznalo putem društvenih mreža, 11 ispitanica ili 33% je saznalo od prijatelja, 5 ispitanica ili 15% od radnika opštine, 5 ispitanica ili 15% od medija I 1 ispitanica ili 3% je organizovala raspravu. Ponovo su društvene mreže bile jedno od glavnih sredstava, kod svake treće žene, dok je druga trećina bila informisana usmenim prenošenjem informacija.

9.1. Grafikon Kako ste saznali o javnoj raspravi o kapitalnim investicijama?

■ od prijatelja ■ od radnika opštine ■ društvene mreže
■ mediji ■ organizovala raspravu

Na pitanje da li ste bili informisani da se u vašem mestu potpisuje peticija 128 ispitanica ili 67% je odgovorilo da nije bilo informisano, 25 ispitanica ili 13% je odgovorilo da ne zna ili se

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

ne seća i 38 ispitanica ili 20% je odgovorilo da je bilo informisano. O potpisivanju peticije bila je informisana tek svaka peta žena.

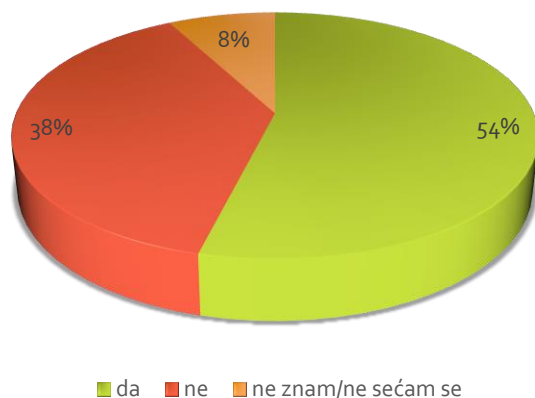
Na pitanje kako ste saznali da se u vašem mestu potpisuje peticija, 28 ispitanica ili 57% je saznalo od prijatelja, 14 ispitanica ili 29% je saznalo preko društvenih mreža, 5 ispitanica ili 10% preko medija, 1 ispitanica ili 2% od radnika opštine i 1 ispitanica ili 2% od organizatora peticije.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Na pitanje da li ste bili informisani da se u vašoj opštini sprovodi konkurs za zapošljavanje da je odgovorilo 103 ispitanica ili 54%, ne je odgovorilo 73 ispitanica ili 38% i ne zna ili se ne seća 15 ispitanica ili 8%. Samo polovina ispitanih žena je bilo informisano o konkursu za zapošljavanje.

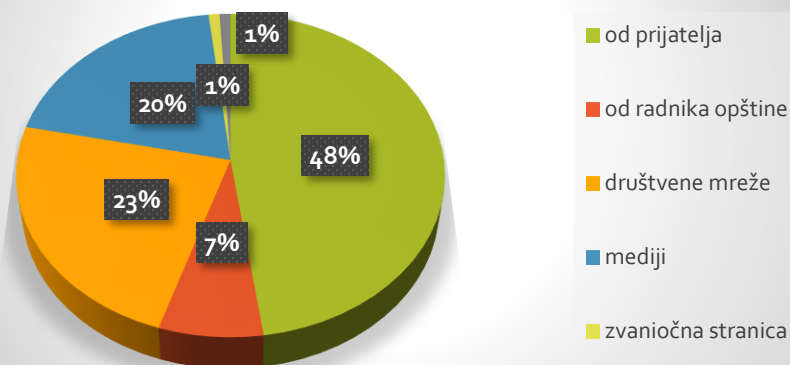
11. Grafikon Informacije o konkursu za zapošljavanje

Na pitanje kako ste saznali o konkursu za zapošljavanje, 53 ispitanica ili 48% je saznalo od prijatelja, 26 ispitanica ili 23% preko društvenih mreža, 22 ispitanica ili 20% preko medija, 8 ispitanica ili 7% od radnika opštine, 1 ispitanica ili 1% preko zvaničnog sajta i 1 ispitanica ili 1% je saznala tek kada se neko partijski zaposli. U ovom slučaju, one su bile informisane usmeno, od strane prijatelja, a svaka peta putem društvenih mreža.

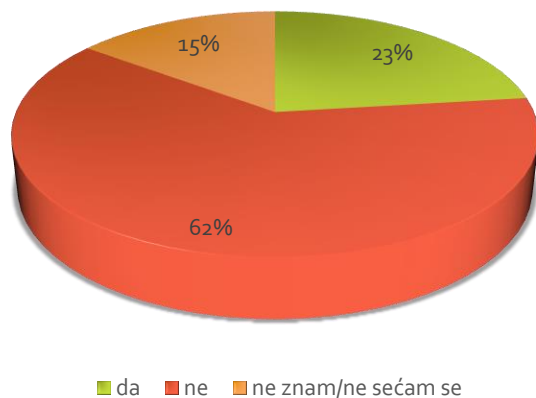
Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

11.1. Grafikon Kako su saznali za konkurs o zapošljavanju?

Na pitanje da li ste bili informisani da se u vašoj opštini sprovodi konkurs za start up pokretanje biznisa (otpočinjanje novog, inovativnog i održivog posla), 121 ispitanica ili 63% je odgovorilo da nije informisano, 45 ispitanica ili 24% je odgovorilo da je informisano, dok 29 ispitanica ili 13% ne zna ili se ne seća. O konkursu za otpočinjanje start up biznisa bila je informisana tek svaka četvrta žena.

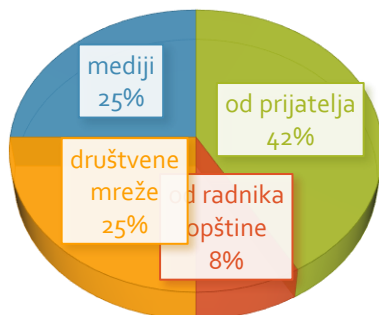
12. Grafikon Informacije o konkursu za strat up biznisa

Na pitanje kako ste saznali o konkursu za start up biznis, 20 ispitanica ili 42% od prijatelja, 12 ispitanica ili 25% preko društvenih mreža, 12 ispitanica ili 25% preko medija I 4 ispitanice ili Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

8% od radnika opštine. Kao i u vezi prethodnog pitanja, i ovde su glavni kanal za prenošenje informacija bili prijatelji, a potom društvene mreže.

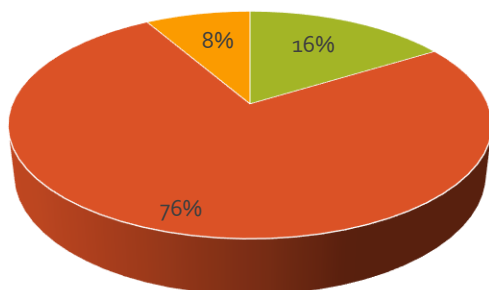
12.1. GRAFIKON KAKO STE SAZNALI O KONKURSU ZA START UP BIZNIS?

Na pitanje da li ste bili informisani da se u vašoj opštini sprovodi konkurs za dodelu grantova za žene (od strane opštine, stranih/domacih donatora ili bilo koje treće strane), 144 ispitanica ili 76% je odgovorilo da nije informisano, 31 ispitanica ili 16% je informisalo, a 16 ispitanica ili 8% ne zna ili se ne seća. O grantovima namenjenim ženama nije bilo informisano čak 3 od 4 žena.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

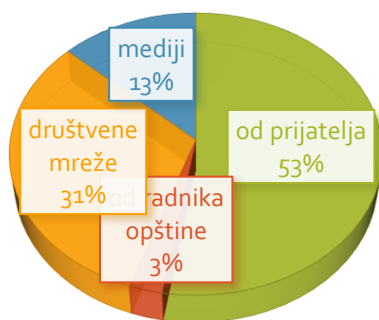
13. Grafikon. Informacije o konkursu za dodelu grantova

■ da ■ ne ■ ne znam/ ne sećam se

Na pitanje kako ste saznali za konkurs za dodelu grantova, 20 ispitanica ili 53% je saznalo od prijatelja, 12 ispitanica ili 31% preko društvenih mreža, 5 ispitanica ili 13% preko medija i 1 ispitanica ili 3% od radnika opštine. Informacije su se ponovo dobijale usmenim putem od strane prijatelja, a potom putem društvenih mreža.

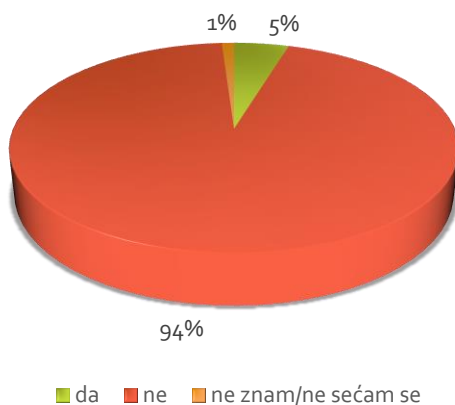
13.1 GRAFIKON KAKO SU SAZNALI ZA KONKURS ZA DODELU GRANTOVA

Na pitanje da li ste učestvovali u javnim raspravama za kreiranje budžeta koje organizuju opštine, 180 ispitanica ili 94% je odgovorilo da nije, 9 ispitanica ili 5% je odgovorilo da jeste i 2 ispitanice ili 1% je odgovorilo da ne zna ili se ne seća.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

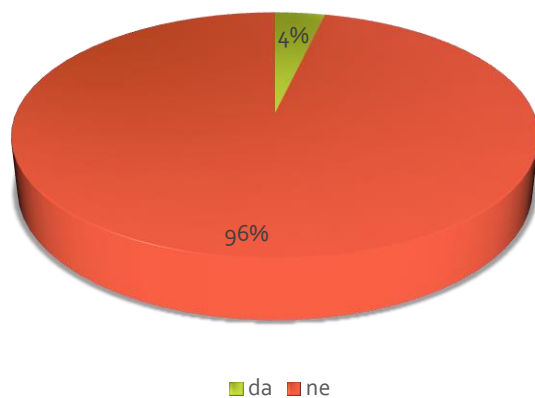
14. Grafikon Učestvovanje u javnim raspravama za kreiranje budžeta

Na pitanje da li ste učestvovali u javnim raspravama za kapitalne investicije u vašoj opštini, 184 ispitanica ili 96% nije učestvovalo, a 7 ispitanica ili 4% je učestvovalo.

Možemo zaključiti da zanemarljiv procenat žena je učestvovao u javnim raspravama za kreiranje budžeta ili za kapitalne investicije.

15. Grafikon Učestvovanje u raspravama o kapitalnim investicijama

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

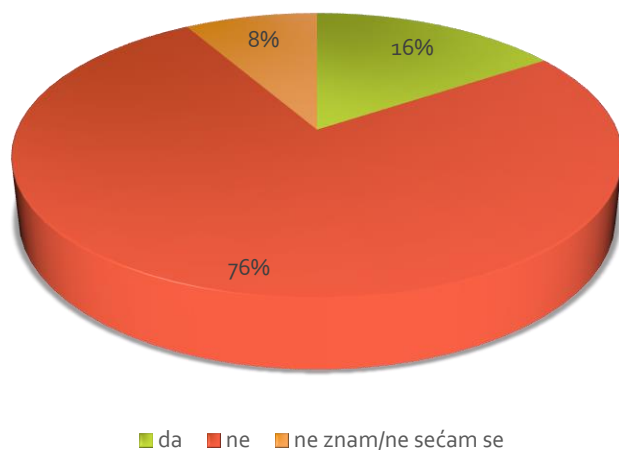
Na pitanje da li ste bili inicijator neke peticije prema Opštinskim organima, 180 ispitanica ili 94% je odgovorilo da nije, 6 ispitanica ili 3% je odgovorilo da jeste, dok 5 ispitanica ili 2,98% ne zna ili se ne seća.

Na pitanje da li ste bili potpisnik neke peticije koja je bila upućena opštinskim organima, 145 ispitanica ili 76% nije potpisalo peticiju, 30 ispitanica ili 16% je potpisalo, a 16 ispitanica ili 8% ne zna ili se ne seća da je potpisalo peticiju.

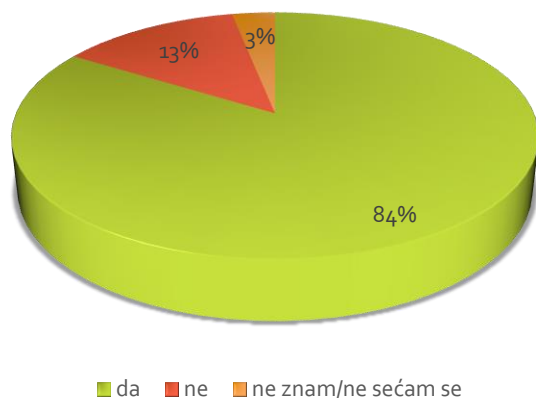
Kada je o peticijama reč, zanemarljiv procenat žena je bilo organizator potpisivanja, a tek svaka treća je bila potpisnik peticija.

17. Grafikon Potpisnik peticije

Na pitanje da li ste učestvovali na lokalnim izborima, 160 ispitanica ili 84% je učestvovalo, 25 ispitanica ili 13% nije učestvovalo i 6 ispitanica ili 3% ne zna ili se ne seća da je učestvovalo na lokalnim izborima.

18. Grafikon Učestvovanje na lokalnim izborima

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Na pitanje da li ste učestvovali na parlamentarnim izborima 159 ispitanica ili 83% je učestvovalo, 27 ispitanica ili 14% nije učestvovalo, dok 5 ispitanica ili 3% ne zna ili se ne seća da je učestvovalo na parlamentarnim izborima.

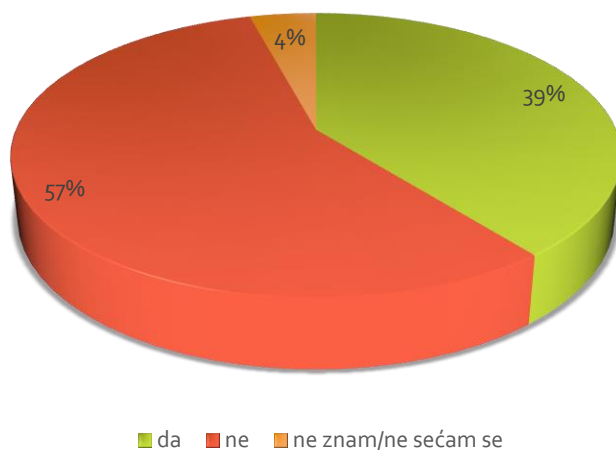

Kada je o izborima reč, s druge strane, učestvovao je najveći procenat ispitanih žena.

Na pitanje da li su lično podnosile zahtev opštini, 108 ispitanica ili 57% je odgovorilo da nije, 75 ispitanica ili 39% da jeste, dok 8 ispitanica ili 4% ne zna ili se ne seća da je podnosila zahtev.

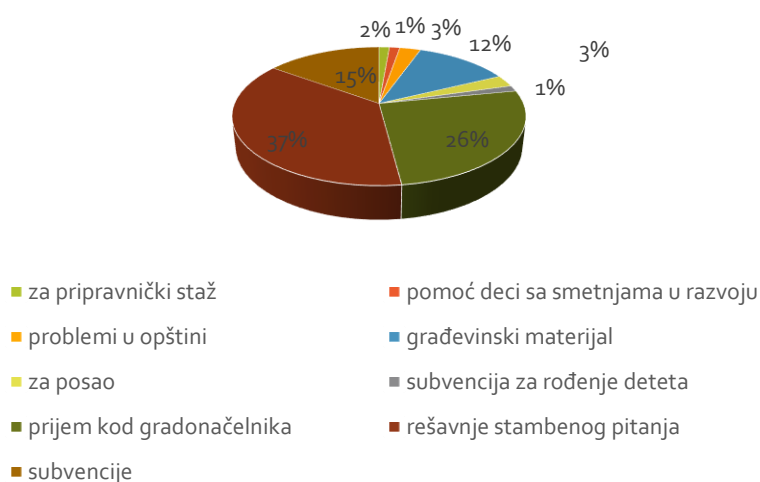
Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

20. Grafikon Podnosilac zahteva

Na pitanje koja vrsta zahteva je bila u pitanju, 27 ispitanica ili 37% rešavanje stambenog pitanja, 19 ispitanica ili 26% prijem kod gradonačelnika, 11 ispitanica ili 15% subvencije, 9 ispitanica ili 12% građevinski material, 2 ispitanice ili 3% za posao, 2 ispitanice ili 3% problem u opštini, 1 ispitanica ili 1% javni poziv za pripravnički staž, 1 ispitanica ili 1% pomoć deci sa smetnjama u razvoju I 1 ispitanica ili 1% subvencije za rođenje deteta.

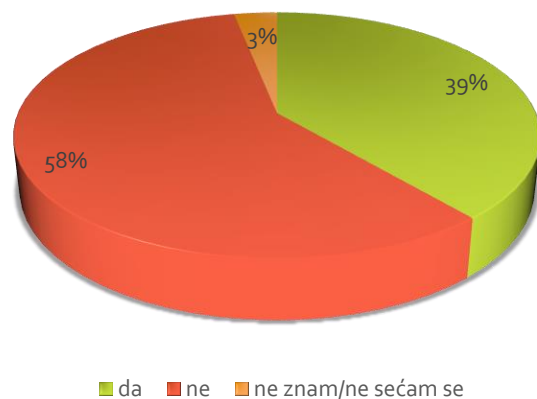
20.1. Grafikon Vrsta zahteva

Na pitanje da li su učestvovala u javnom konkursu za zapošljavanje koji je bio u njihovoj opštini, 111 ispitanica ili 58% je odgovorilo da nije, 74 ispitanica ili 39% da jeste, a 6 ispitanica Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

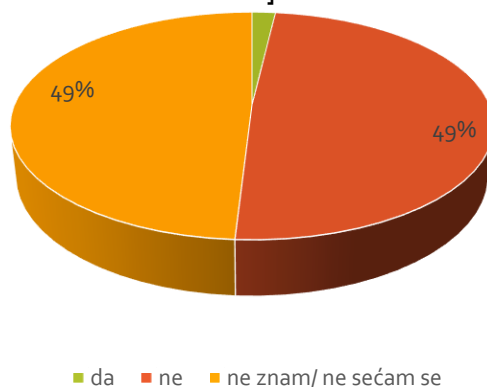
ili 3% da ne zna ili se ne seća. Ovi podaci nam govore da skoro 6 od 10 žena nije učestvovalo na javnim konkursima za zapošljavanje u opštinama.

21. Grafikon Učešće na konkursu za posao

Na pitanje da li su učestvovala u konkursu za „start up“- pokretanja biznisa u njihovoj opštini, 184 ispitanica ili 96% je odgovorilo da nije, a 7 ispitanica ili 4% je odgovorilo da je učestvovalo na konkursu.

22. Grafikon. Učestvovanje na konkursu za start up

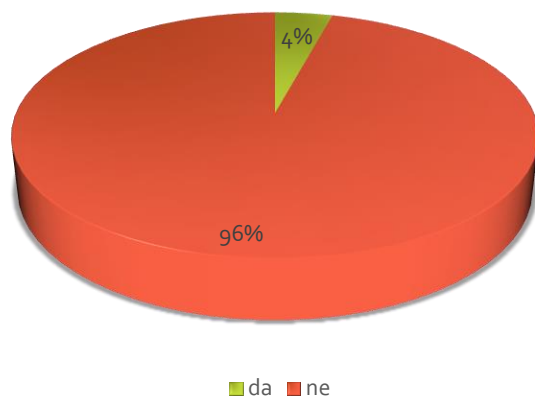

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Na pitanje da li su učestvovala u konkursima za dodelu grantova (u programima specijalno za ekonomsko osnaživanje žena) u njihovoj opštini, 182 ispitanice ili 96% je odgovorilo da nije učestvovalo, dok je 8 ispitanica ili 4% učestvovalo.

Moglo bi se zaključiti da je samo zanemarljiv postotak žena učestvovao u konkursima za dodelu start up sredstava ili grantova namenjenim ženama, a 9 od 10 žena nisu ni čule da se u budžetu opština izdvajaju posebna sredstva za žene.

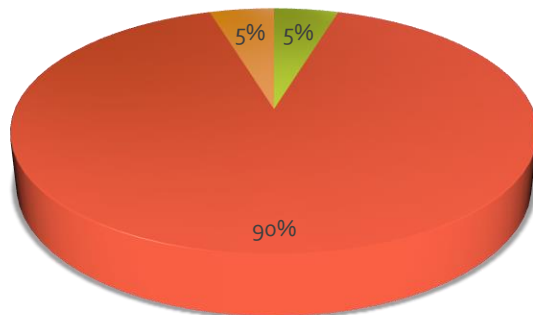
23. Grafikon Učešće na konkursima za dodelu grantova

Na pitanje da li ste čuli da opština ima posebna sredstva u budžetu koja su izdvojena za žene 173 ispitanica ili 90% je odgovorilo da nisu čule, 9 ispitanica ili 5% je odgovorilo da je čula, a 9 ispitanica ili 5% ne zna ili se ne seća.

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

24. Grafikon Informisanje o posebnim sredstvima u budžetu za žene

■ da ■ ne ■ ne znam/ne sećam se

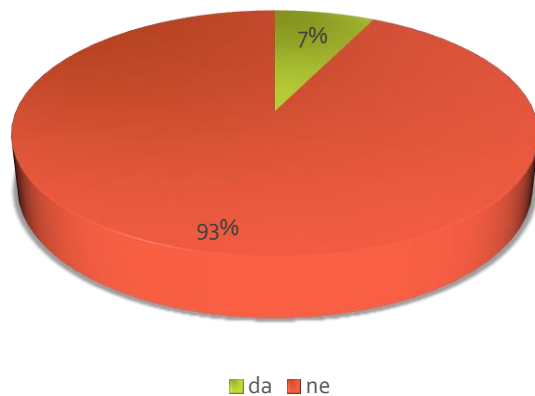
Na pitanje znate kolika su to sredstva, ni jedna ispitanica nije dala odgovor.

Na pitanje tokom pandemije COVID-19 da li se ste susreli sa nekim od problema na poslu, 82 ispitanice su rekle da sui male problem zbog on-line nastave dece, 6 ispitanica je prijavilo gubitak posla, 23 ispitanice smanjenje zarade, 11 ispitanica nemogućnost završavanja poslovnih obaveza, 28 ispitanica je prijavilo problem u vezi sa čuvanjem dece, prekovremeni rad tokom pandemije 15 ispitanica, 38 ispitanica je prijavilo rizičan rad tokom pandemije i jedna ispitanica problem u vezi ograničenja slobode kretanja.

Na pitanje da li su tokom pandemije ostale bez posla, 177 ispitanica ili 93% je odgovorilo da nije, a 14 ispitanica ili 7% je odgovorilo da je ostalo bez posla.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

25. Grafikon Da li ste ostali bez posla tokom pandemije?

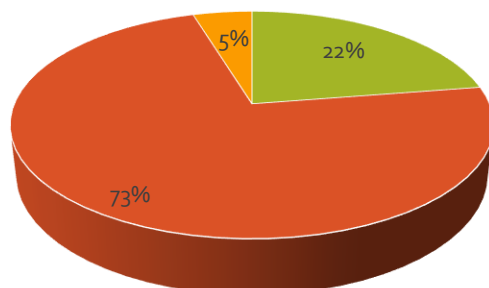

Na pitanje na koji način su se informisale o pronalaženju šanse za zaposlenje 77 ispitanica je odgovorilo da se informisala preko poznanika, 23 ispitanice preko službe za zapošljavanje, 35 ispitanica preko društvenih mreža, 37 ispitanica preko sajtova za zapošljavanje, 2 ispitanice putem medija ili vesti.

Na pitanje da li su tokom pandemije COVID-19 imali poteškoća u odnosu sa supružnikom/decom/porodicom, a koje su izazvane gubitkom posla, smanjenom zaradom, nemogućnošću da čuvaju decu, on-line nastavom ili drugim, 139 ispitanica ili 73% je odgovorilo da nije, 43 ispitanica ili 22% je odgovorilo da jeste, a 9 ispitanica ili 5% ne zna ili se ne seća.

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

26. Grafikon Poteškoće u odnosima sa porodicom

■ da ■ ne ■ ne znam/ ne sećam se

Najčešći problemi koje su ispitanice navodile su:

- Čuvanje dece
- Online nastava
- Finansijski problemi

Primeri odgovora koji ilustruju te probleme dati su u Tabeli 1.

Tabela 1.

Suprug je radio u COVID centru, pa smo bili izloženiji riziku od korona virusa.
Smanjena zarada...
Nervoza
Svadje zbog umora
Nedostatak vremena da se sve postigne
Smanjen broj mušterija
Preopterećenje nastavom
Nezaposlenost
Nedostatak računara, skućen prostor u kući

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Nesuglasice sa bivšim mužem
Smanjeni prihodi, stres, nervoza
Organizacija, ograničen vremenski period kretanja i izolacija.
Nedostatak vremena. Puno radno vreme, online nastava redovne aktivnosti koje je tesko uklopiti...
Kontakt sa učenicima, deca u seoskim uslovima bez interneta.

Na pitanje koji su za Vas najveći izazovi sa kojima ste se suočavali tokom pandemije KOVID19, ispitanice su odgovorile:

Table 2. Najveći izazovi tokom pandemije

Adaptacija na online nastavu	1
Adaptacija na online rad	45
Bila sam zaražena	1
Pritisak od partnera (fizički, psihički, ekonomski	1
Nezaposlenost	43
Ograničeno kretanje	1
Prelazak granice	1
Prevoz	1
Smanjeni prihodi	27
Usaglašavanje obaveza oko posla i porodice	64

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Na pitanje da li tokom trajanja pandemije koronavirusa više koriste mobilni telefon/elektronske uređaje 159 ispitanica ili 83% je odgovorilo da jeste, 26 ispitanica ili 14% je odgovorilo da nije, a 6 ispitanica ili 3% ne zna ili se ne seća.

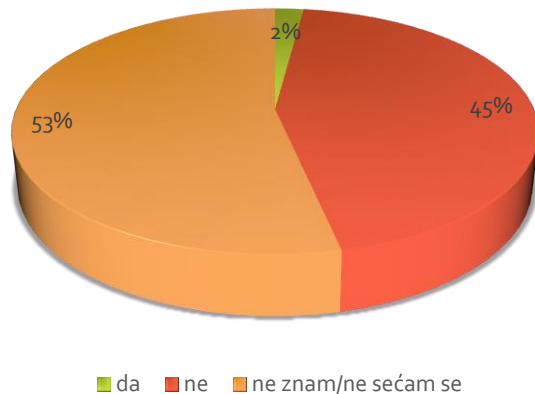

Na pitanje ko je odgovoran da Vam pomogne u pronalaženju posla ispitanice su odgovorile: samo ja sam odgovorna 42, opština 51, međunarodne orginizacije 6, mediji 3, biro za zapošljavanje 58, društvene mreže 5, poslodavci 14, svi navedeni 1, država 1.

Na pitanje da li postoje privatne agencije za zaposljavanje u Vasoj opštini, Ne je odgovorilo 85 ispitanica ili 45%, NE ZNAM 102 ispitanice ili 53% i DA je odgovorilo 4 ispitanice ili 2 %.

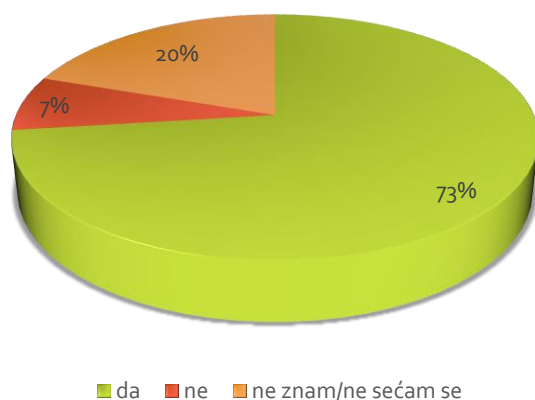
Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

28. Grafikon Postojanje privatnih agencija

Na pitanje “Ukoliko ne, da li mislite da bi osnivanje privatnih agencija za pronalaženje posla omogućilo bolji protok informacija o šansama za zaposlenje?” DA je odgovorilo 111 ili 73% ispitanica, NE je odgovorilo 11 ispitanica ili 7%, a 30 ispitanica ili 20 % je odgovorilo NE ZNAM.

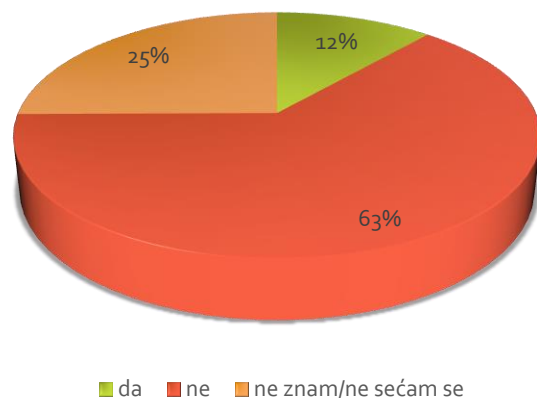
29. Grafikon Osnivanje agencija za bolji protok informacija

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Na pitanje da li su procesi zapošljavanja transparentni (vidljivi javnosti) DA je odgovorilo 22 ispitanice ili 12 %, NE ZNAM 48 ispitanica ili 25%, a 121 ispitanica ili 63% je odgovorilo da procesi zapošljavanja NISU VIDLJIVI.

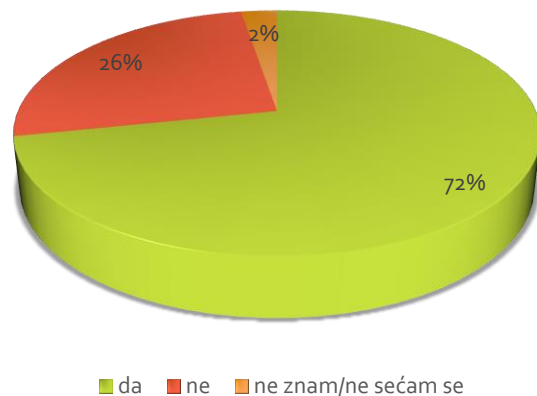
30. Grafikon Da li su procesi zapošljavanja transparentni?

Na pitanje da li ste bili korisnik finansijske pomoći države tokom pandemije COVID-19 137 ispitanica ili 72% je odgovorilo da je bilo korisnik finansijske pomoći, 49 ispitanica ili 26% nije bilo korisnik, a 5 ispitanica ili 2% ne zna da li je bilo korisnik.

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

31. Grafikon Da li ste bili korisnik finansijske pomoći tokom pandemije?

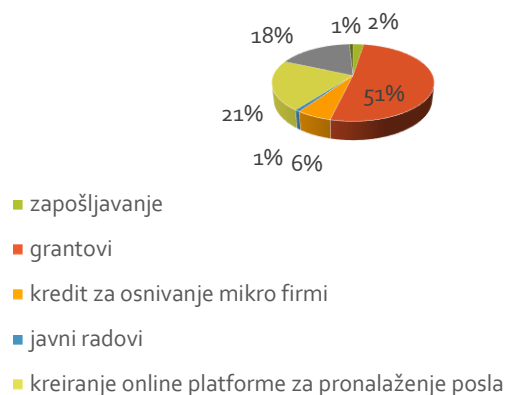

Od 191 ispitanice korisnice finansijske pomoći od strane Beograda bile su 128, a od strane Prištine 29.

Na pitanje na koji način smatrate da se žene mogu ekonomski osnažiti nakon pandemije COVID19, 61 ispitanica ili 51% je navelo da su to grantovi, 25 ispitanica ili 21% kreiranje on line platforme za pronalaženje posla, 21 ispitanica ili 18% da institucije imaju javne pozive koji su transparentni i jedanki za sve, 7 ispitanica ili 6% krediti za osnivanje mikrofirmi, 3 ispitanice ili 2% zapošljavanje, 1 ispitanica ili 1% javni radovi I 1 ispitanica ili 1% je rekla da je sve bitno.

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

32. Grafikon Ekonomsko osnaživanje žena nakon pandemije

Ispitanice su ispitivane *Skalom zadovoljstva porodicom* tokom pandemije COVID-19. Skala se sastoji od 10 ajtema na koje ispitanice odgovaraju sa 1 – u potpunosti nezadovoljne do 7 – u potpunosti zadovoljne nekim aspektima porodičnog funkcionisanja tokom pandemije. Minimalni rezultat na skali bio je 16, a maksimalni 70. Prosečno zadovoljstvo porodičnim funkcionisanjem tokom pandemije kod ispitanica bio je 58,80, što je niže u odnosu na ranija istraživanja dobijena ovom skalom koji je iznosio 60,94 (Pavićević i Krstić, 2014).

Ispitanice su najviše zadovoljne uopšte pripadnošću porodici i u kojoj meri su članovi porodice međusobno bliski. Najmanje su zadovoljne načinom kako članovi porodice provode slobodno vreme i društvenim životom koji vodi porodica.

Tabela 2. Zadovoljstvo porodicom

N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
---	---------	---------	------	----------------

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

ISTRAŽIVANJE O PROBLEMIMA I IZAZOVIMA U VEZI SA SOCIO-EKONOMSKIM STATUSOM ZAPOSLENIH I NEZAPOSLENIH ŽENA NA SEVERU KOSOVA

Da li ste zadovoljni načinom podizanja dece u vašoj porodici?	191	1	7	5.83	1.521
Da li ste zadovoljni načinom života svoje porodice?	191	1	7	5.55	1.534
Da li ste zadovoljni mogućnošću da u svojoj porodici ispoljite ono što osećate?	191	1	7	6.11	1.319
Da li ste zadovoljni merom u kojoj su članovi porodice međusobno bliski?	191	1	7	6.13	1.344
Da li ste zadovoljni načinom kako porodica provodi slobodno vreme?	191	1	7	5.31	1.591
Da li ste zadovoljni načinom kako članovi Vaše porodice međusobno komuniciraju?	191	1	7	5.86	1.503
Da li ste zadovoljni načinom na koji se porodica odnosi prema željama svih svojih članova?	191	1	7	5.85	1.404

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

ISTRAŽIVANJE O PROBLEMIMA I IZAZOVIMA U VEZI SA SOCIO-EKONOMSKIM STATUSOM ZAPOSLENIH I NEZAPOSLENIH ŽENA NA SEVERU KOSOVA

Da li ste zadovoljni društvenim životom koji vaša porodica vodi?	191	1	7	5.48	1.436
Da li ste zadovoljni time kako se porodica uklopila sa susedima?	191	1	7	6.02	1.304
Da li ste zadovoljni što pripadate svojoj porodici?	191	2	7	6.69	.892

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Preporuke

Preporuke usmerene ka Institucijama na centralnom nivou

1. Pružiti kontinuiranu finansijsku pomoć radnim organizacijama u cilju pokrivanja svojih fiksnih i operativnih troškova putem grantova ili omogućiti korišćenje pristupačnih zajmova..
2. Kreirati inovativne programe podrške u cilju prevazilaženja finansijske krize izazvanom koronavirusom koje će omogućiti radnim organizacijama da sačuvaju radnike tokom krize.
3. Kreirati koordinacione mehanizme između različitih vladinih inicijativa i razviti nova partnerstva u cilju kreiranja novih rešenja i društvenih inovacija.
4. Kreirati programe podrške u vidu davanja bespovratnih sredstava i pristup zajmovima koje bi bile namenjene radnim organizacijama vođene od strane žena sa fokusom na razvoj novih poslovnih modela, veština i inovacija.
5. Istražiti potrebu za dodatnim merama podrške preduzećima koja vode žene, mladi i ranjive društvene grupe i obezbediti programe zapošljavanja koji doprinose zaštiti životne sredine kao i da se osigura ulaganje u inovacije i finansijsku podršku ženskom preduzetništvu kroz veći pristup tehničkim, naučnim, inovativnim i opštim poslovnim mrežama.
6. Povećati fokus na ekonomsku saradnju kroz Investicioni okvir za zapadni Balkan kao i ostale dostupne fondove

Preporuke usmerene ka organizacijama civilnog društva

1. Pružiti informacije o dostupnim programima podrške razvoju poslovanja od strane vladinih ili nevladinih donatora kao i vodičima o pospešivanju saradnje sa svim zainteresovanim stranama i upotrebom IT tehnologija u cilju poboljšanja kvaliteta pružanja usluga ili marketinga.
2. Podrška u razvoju neophodnih veština za prilagođavanje posla trenutnoj situaciji kroz izgradnju kapaciteta u polju informacionih tehnologija, npr. online rad ili prilagođavanje proizvodnje i prodaje koristeći IT tehnologije u marketinške svrhe.
3. Zagovarati transparentno i odgovorno objavljivanje javnih poziva od strane lokalnih samouprava u cilju kreiranja jednakih šansi za zaposlenje za sve građane
4. Kreirati projektne predloge i aktivnosti koristeći istraživanja koja odražavaju realno stanje na terenu a koja su u skladu sa trenutnom situacijom izazvanom pandemijom koronavirusa.
5. Pospešiti komunikaciju između biznis sektora i organizacija civilnog društva u cilju promocije koncepta korporativne društvene odgovornosti uz pomoć koje će organizacije civilnog društva obezbediti kontinuitet pružanja usluga uključujući mapiranje i dopiranje do najugroženijih grupa, pružanje pomoći socijalno ugroženim kategorijama kao i jačanje partnerstva među organizacija civilnog društva, institucija na lokalnom/centralnom nivou i međunarodnih organizacija i biznis sektora.

Projekat je finansiran od strane "Demokratija za razvoj" kao deo projekta "Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena", koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a". Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.

Preporuke usmerene ka Institucijama na lokalnom nivou

1. Kreirati metodologiju za brzu procenu potreba zajednica, kao i drugih kvalitetnih metodologija za prikupljanje podataka i posebno uključiti žene i druge ranjive grupa u prikupljanje podataka o njihovim potrebama u cilju kreiranja lokalne politike koja odražava potrebe zajednica.
2. Pospešiti učešće građana u procesu donošenju odluka u kojem bi građani učestvovali u kreiranju planova i merama ekonomskog i društvenog oporavka kao i jačanju partnerstva između institucija i nevladinih organizacija u cilju šire mobilizacije zajednice i pružanju usluga.
3. Pružati stalnu podršku institucijama na centralnom nivou u kriznim komunikacijama u cilju održavanja poverenja u zajednički, koordinisani odgovor na Kovid-19.
4. Ulagati napor u pravovremeno i istinito obaveštavanje građana o epidemiološkoj situaciji i odlukama kriznog štaba a sve u cilju smanjenja lažnih vesti, stigmatizaciji i mogućim dezinformacijama koje mogu dovesti do društvenih i ekonomskih posledica.
5. Podržavanje ženskog preduzetništva, solidarnosti i volonterizma kao i strateškom lokalnom razvoju i dobrom upravljanju.
6. Podržati različite mehanizme za unapređenje dijaloga i komunikacije između građana i donosiocima odluka.

Projekat je finansiran od strane “Demokratija za razvoj” kao deo projekta “Data 4 Women – Odgovor na uticaj KOVIDA-19 na radnička prava žena”, koji je omogućen podrškom organizacije Balkan Trust for Democracy, projekta German Marshall fonda iz SAD-a”. Mišljenja i stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju stavove Instituta Demokratija za Razvoj, Balkan Trust for Democracy, the German Marshall Fund of the United States ili njihovih partnera.